

Ганна Онкович,
доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член громадської академії АМСКП «Полісся»,
Київський медичний університет,
ORCID ID 0000-0001-9493-9104,
onkan@ukr.net

Марина Боголюбова,
старший викладач,
Київський медичний університет,
ORCID ID 0000-0001-9493-9104,
m.boholiubova@kmu.edu.ua

Наталія Флегонтова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Київський медичний університет,
ORCID ID 0000-0001-9493-9104,
flegontova1954@gmail.com

МЕДІАОСВІТА ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальний процес вищої школи. У низці публікацій ідеться про дисертаційні роботи, які переконали в потужних можливостях медіаосвітнього підходу в осучасненні навчального процесу. Однак серед досліджень допоки немає таких, котрі були б зорієнтовані на розвиток медіакомпетентності майбутнього лікаря, хоча окремі публікації наявні. Навчальний курс «Сучасна українська мова за професійним спрямуванням» можна збагатити зверненням до інтернет-джерел, водночас познайомити студентів із сучасниками, позиції яких щодо української мови відіграють визначну роль у суспільстві, з актуальними проблемами мови і культури. Медіадидактика як сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст, методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з використанням масовокомунікаційних джерел забезпечує розв'язання навчально-виховних завдань вищої школи з використанням ЗМІ, формує медіакомпетентність майбутніх фахівців. Технології медіаосвіти, об'єднані терміном «медіадидактика», сьогодні передбачають залучення до навчального процесу як традиційних засобів масової інформації (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо), так і засобів новітніх інформаційних технологій, а саме – програмно-апаратні засоби і пристрої, що функціонують на базі обчислювальної техніки; використовують також сучасні способи і системи інформаційного обміну, що забезпечують операції збирання, накопичення, збереження, оброблення й передавання інформації. Присутність медіаосвітніх технологій спонукає до їхньої активної пропаганди, проте й сама медіаосвіта може розглядатися як навчальна технологія сучасної медіадидактики. Це трапляється тоді, коли у навчальний процес «вплетено» інформацію про різні можливості й призначення медіа. Автори ілюструють це прикладом залучення медіаосвітніх засобів до вивчення деяких тем курсу «Українська мова за професійним спрямуванням».

Ключові слова: медіаосвітні технології, медіаосвіта як технологія, медіадидактика, малі жанри наукової прози, українська мова за професійним спрямуванням, медична терміносистема.

Анна Онкович, Марина Боголюбова, Наталія Флегонтова. Медиаобразование как технология при изучении курса «Украинский язык по профессиональному направлению»

Анализ последних исследований и публикаций по проблеме свидетельствует про ускоренный темп внедрения медиаобразовательных технологий в учебный процесс высшей школы. В ряде публикаций говорится о диссертационных работах, которые отражают разные аспекты медиаобразовательного подхода в осовременивании учебного процесса. Однако среди исследований пока нет работ, ориентированных на развитие медиакомпетентности будущего врача. Учебный курс «Современный украинский язык по профессиональному направлению» можно обогатить

обращением к интернет- и другим медиа- источникам – на это ориентирует медиадидактика. Медиадидактика как совокупность упорядоченных знаний о принципах, содержании, методах, средствах и формах организации учебно-воспитательного процесса с использованием массовокоммуникационных источников обеспечивает решение учебно-воспитательных задач высшей школы, формирует медиакомпетентность будущих специалистов. Технологии медиаобразования, объединенные термином «медиадидактика», сегодня предусматривают привлечение в учебный процесс как традиционных средств массовой информации (периодические издания, радио, телевидение, кино и т.д.), так и средств новых информационных технологий. Присутствие медиаобразовательных технологий побуждает к их активной пропаганде. Тем не менее и само медиаобразование может рассматриваться как образовательная технология современной медиадидактики. Это происходит тогда, когда в учебный процесс «вплетена» информация о возможностях и назначении медиа. Авторы иллюстрируют это примером привлечения медиаобразовательных средств к изучению некоторых тем курса «Украинский язык по профессиональному направлению».

Ключевые слова: медиаобразовательные технологии, медиаобразование как технология, медиадидактика, малые жанры научной прозы, украинский язык профессиональной направленности, медицинская терминосистема.

Hanna Onkovych, Maryna Boholiubova, Natalia Flegontova (Kyiv Medical University). Media education as a technology in the study of the ukrainian language for professional direction

The analysis of recent research and publications on the problem shows the accelerated pace of introduction of media education technologies in the educational process of higher education. A number of publications refer to dissertation works that have convinced the media-educator's powerful capabilities of updating the educational process. However, there are no studies yet that would focus on developing the future physician's media competency, although some publications are available. The course "Modern Ukrainian for Professional Purpose" can be enriched by appealing to online sources, while at the same time introducing students to contemporaries whose positions on the Ukrainian language play a prominent role in society, with current problems of language and culture. Mediadactics as a set of ordered knowledge of the principles, content, methods, means and forms of organizing the educational process with the use of mass communication sources provides the solution of educational problems of higher education with the use of mass media, shapes the competence of future specialists. Media education technologies, combined with the term "media didactics", today involve engaging in the educational process as traditional media (periodicals, radio, television, cinema, etc.), as well as the latest information technologies, namely, software and hardware. operating on the basis of computer technology; also use modern methods and systems of information exchange, providing operations for the collection, accumulation, storage, processing and transmission of information. The presence of media education technologies encourages their active propaganda, but media education itself can be considered as an educational technology of modern media didactics. The authors illustrate this with an example of bringing media education tools to the study of some topics of the course "Ukrainian Language for Professional Purpose".

Key words: media educational technologies, media education as a technology, media didactics, small genres of scientific prose, professional-oriented Ukrainian language, medical term system.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Свого часу ми вже звертали увагу на потенційні можливості професійно орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців [1; 9; 15], розвиває медіакомпетентність особистості, розкривали зміст термінів "інформаційна грамотність", "медіаграмотність", "медіакомпетентність фахівця", поданих як у дослідженнях зарубіжних науковців, так і в працях українських дослідників [4; 10; 13], обґрунтовували необхідність розуміння "парасолькового" поняття "медіа-інформаційна грамотність" як одного з базових у сучасному суспільстві знань [8]. Медіаосвіта – процес розвитку і саморозвитку особистості з опертям на медіаджерела й використанням медіапродуктів, котрі вони містять. Приблизно таким є визначення цього поняття у багатьох джерелах. З часом прийшло розуміння, що: 1) поняття медіаосвіти значно ширше за поняття «журналістика» (мас-медіа), 2) медіапродуктом може бути будь-який продукт, який містить у собі певну інформацію, потрібну споживачеві, і, у такий спосіб, цей «продукт» виступає «медіа», тобто – посередником, 3) сама медіаосвіта може бути технологією, 4) медіаосвіта як явище здавна використовувалася з освітньою метою, хоча саме поняття відносно нове, 5) сучасна медіадидактика успішно розвивається за багатьма векторами [14].

Аналіз основних досліджень і публікацій із зазначеної проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальний процес вищої школи. У низці публікацій йдеться про дисертаційні роботи, які переконали в потужних можливостях медіаосвітнього підходу в осучасненні навчального процесу [2, 10]. Поштовхом до цього стали навчальні заняття з експериментального авторського курсу "Медіаосвіта" на кафедрі видавничої справи та редагування НТУ України «КПІ». Саме вони спонукали до роздумів і пошуків, адже у вищій школі України не викладалися курси з медіаосвіти, медіапсихології, критичного мислення тощо. Саме завдяки впровадженню цього курсу вперше у вищій школі (не тільки України) з'явилося поняття професійно орієнтована медіаосвіта, а згодом й інші [4, 8, 11]. Певним етапом у розвитку медіадидактики вищої школи стала колективна монографія «Медіакомпетентність фахівця», яка складалася з дипломних робіт випускників кафедри видавничої справи і редагування НТУ України «КПІ» й свідчила про можливість професійно-орієнтованої медіаосвіти у формуванні фахових якостей майбутнього спеціаліста. Дослідження студентів значно випереджали час [13, 14]. Ініціативу було підхоплено аспірантами Інституту вищої освіти НАПН України, який на той час був провідною установою з розроблення нового напрямку в сучасній освіті. Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми свідчить про прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальний процес вищої школи. Дисертаційні роботи Р. Бужикова, Ю. Горун, І. Гуріненко, Н. Духаніної, О. Каліцевої, Н. Лашук, А. Онковича, І. Сахневич, І. Чемерис, Н. Шубенко, О. Янишин та ін. переконували у можливостях медіаосвітнього підходу до осучаснення навчального процесу. Аспірантські дослідження з актуальних проблем вишівської освіти свідчили про активізацію наукових пошуків, виокремлених на той час поняттям «медіадидактика вищої школи» і виданих друком [15].

Мета статті – розглянути можливості медіаосвіти як технології в освітньому процесі вищої школи на прикладі конкретної дисципліни – курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». Для досягнення цієї мети ми вирішували такі *завдання*: проаналізувати дослідження з розвитку медіакомпетентності спеціалістів різних напрямів підготовки; – схарактеризувати дослідження з використання медіаосвітніх технологій у навчальному процесі вищої школи; привернути увагу освітянського загалу до можливостей саме медіаосвіти як технології; продемонструвати це на прикладі конкретної дисципліни – «Українська мова за професійним спрямуванням».

Ефективна присутність медіаосвітніх технологій в освітньому процесі спонукає до їхньої активної пропаганди, проте й сама медіаосвіта може розглядатися як освітня технологія сучасної медіадидактики. Проілюструємо це прикладом залучення медіаосвіти до вивчення деяких тем курсу «Українська мова за професійним спрямуванням».

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Вище ми згадали дослідників, котрі представляли різні медіаосвітні технології використання медіапродуктів у навчальному процесі вищої школи. Проте медіаосвіта як педагогічна технологія може успішно застосовуватися в освітньому процесі. Адже саме завдяки їй, в контексті «журналістика для всіх», студенти мають можливість долучитися до найрізноманітніших медіаджерел завдяки медіапродуктам, закладених в них, – збагачувати себе потрібними знаннями. Ці медіаджерела стають для них актуальними навчальними посібниками з дисциплін фаху, який вони опановують у вищій школі, привчають послуговуватися медіаджерелами у професійному розвитку впродовж життя. І чим раніше студенти це усвідомлять, тим кращим буде освітній результат і успіхи у післявишівській самостійній професійній творчості. У такий спосіб професорсько-викладацький склад навчальних закладів України приєднується до розвитку професійно орієнтованої медіаосвіти, сприяє розвитку медіадидактики вищої школи.

Набута медіаосвіченість і медіаосвіченість, що набувається, – частина освітнього простору тих, хто навчає, і тих, хто навчається. Цей процес твориться креативними освітянами-новаторами із залученням різних педагогічних технологій. Завдяки творенню таких медіапродуктів, орієнтованих на навчання різних навчальних дисциплін, сучасний викладач стає справжнім медійником, «знавцем» основ журналістських знань. Розуміння педагогом особливостей того чи іншого медіа стають ознакою його фаховості, адже сучасна освічена людина має володіти медіа-інформаційною грамотністю. Саме це спонукало нас розглядати медіаосвіту як педагогічну технологію. Отже, кілька навчальних тем курсу крізь призму медіаосвіти.

Тему «Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування» можна збагатити зверненням до інтернет-джерел, водночас познайомити студентів із сучасниками, позиції яких щодо української мови відіграють визначну роль у суспільстві. Ми пропонуємо переглянути й занотувати основні ідеї з виступу академіка П. Ю. Гриценка на засіданні Верховного Суду України під час

розгляду проекту Закону про мову. Його виступ мав переконати суддів, фахівців, котрі «живуть» в іншій терміносистемі, у необхідності підтримати Закон. Доповідач зробив це досконало. Зауважимо, що до згаданого виступу ми повертаємося й на занятті за темою «Публічний виступ та його жанри»: пропонуємо порівняти виступ Павла Гриценка з позиціями інших хранителів української мови, зокрема, звертаємось до інтерв'ю професора Ірини Фаріон. Наголошуємо, що для обох науковців проблеми мови болять, близькі, але доносять вони свої позиції у різний спосіб. Студенти охоче коментують спокійний тон академіка й емоційний – науковиці, роблять висновки. А далі – виголошують свої мініпромови за темою курсу, наочно ілюструють особливості жанрів публічного виступу. Інші цікаві відеодобірки за темою студенти переглядають удома, а на занятті коментують «сюжет за вибором». Інколи, з урахуванням інтересу студентів, пропонуємо звернутися до публікацій професора Лариси Масенко, що є дотичними теми. У такий спосіб студенти легко вирізняють і коментують специфіку усного виступу і друкованого джерела, доступ до якого відбувається засобами інтернет-дидактики.

Особливості українського мовленнєвого етикету можна простежити через перегляд художніх фільмів про медиків (домашнє завдання), запропонувати студентам звернути увагу на комунікативні ознаки культури мовлення фахівців і прокоментувати їх на занятті. «Мовленнєвий етикет лікаря» – тема курсу, яку найкраще представляти через технології кінодидактики. Таке представлення фаху засобами кіномистецтва розвиває критичне мислення майбутніх фахівців медичної сфери, збагачує професійними знаннями. Розвиває фахове мовлення, наочно навчає службовим етикетним формам.

Технології медіаосвіти передбачають залучення до навчального процесу як «традиційних» засобів масової інформації (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно і т.ін.), так і засобів новітніх інформаційних технологій – блоги, сайти, сторінки в соціальних мережах. Професійні терміносистеми спонукають, зокрема, звернутися до наукового стилю мови дисертаційних праць, до публікацій з термінознавства [3; 18; 21]. Таке звернення привертає увагу до наукових досліджень як з мови, так і з фаху.

Теми «Науковий стиль у фаховому мовленні», «Структура та види наукового тексту» зручно представити на прикладі видавничої діяльності профільної наукової установи або навчального закладу. Зазвичай видавничі підрозділи у таких установах видрукують літературу чи не всіх жанрів наукової прози – монографії, збірники наукових праць, часописи тощо. Ці жанри належать до первинних, тобто створені автором уперше. У більшості подібних текстів наявні анотації. Анотація – вторинний жанр щодо первинних, оскільки це – стисла характеристика змісту книги, статті, рукопису тощо, представлення роботи з погляду змісту і призначення. Останнім часом серед вимог до наукової статті – обов'язкова анотація кількома мовами (мовою статті і англійською).

При представленні жанрів наукової літератури через анотації доцільно звернути увагу студентів на те, що анотація може не лише інформувати про зміст, а й давати оцінку твору, містити відомості про автора, історію написання, рекламувати науковий продукт, пропагувати наукові знання та ін. [20]. Комунікативні риси анотації: узагальнено-стисла репрезентація нової наукової інформації; оцінювання наукових знань; популяризація наукових знань. Умовно анотація відповідає на запитання: Про що? Як? З яких частин? Для кого? Вони бувають довідкові, рекомендаційні, рекламні. В анотації реалізується номінативно-інформативна функція.

Особливість анотації до статті у науковому виданні – присутність ключових слів. А.В.Морозова у статті «Ключові слова фахового журналу як індикатори термінологічного стану предметної галузі» теоретично обґрунтувала і представила дослідження ключових слів корпусу текстів фахової наукової періодики, спрямоване на поглиблення фахових знань і розширення педагогічного інструментарію викладача, а також на підвищення ефективності викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу предметної галузі видання [7].

Анотація статей відрізняється від анотації більших за обсягом і специфікою жанрів наукового стилю (монографій, словників та ін.), оскільки остання не містить інформації рекомендаційного типу, інформації про автора, відсутні й ключові слова. Самостійне складання студентами ключових слів та анотацій до дібраних наукових джерел сприяє усвідомленому сприйняттю й використанню наукової літератури з фаху. Таке анотування дає можливість систематизувати прочитане. Уміння складати анотації підвищує рівень самостійної роботи та розвиває аналітичні здібності, без яких самостійний науковий пошук неможливий [20; 21].

При вивченні фахової термінології на заняттях з української мови за професійним спрямуванням доцільно спрямовувати студентів до досліджень науковців, котрі зверталися до різних аспектів функціонування медичної терміносистеми, до різних джерел і жанрів наукового стилю мови. Таких досліджень чимало, і студенти повинні про них знати. Як зазначає Н. Фіголь, «наші

студенти – комунікативно активний реципієнт, котрому притаманні мобільність, творчий потенціал, когнітивна та інтелектуальна активність, не може бути пасивним споживачем знання» [19, с. 198]. Використовуючи медіаджерела з освітньою метою, він фактично набуває функцій співавторства як інтерпретатор, котрий може розмірковувати, додавати коментарі, власні запитання, завдання. У такий спосіб реалізується принцип інтерактивності, бажаний в сучасній системі освіти, оскільки зацікавлює, спонукає до активних мисленнєвих процесів, пошуків, що сприяють засвоєнню знань.

У статті «Специфіка тематичного вибору матеріалу для медичного професійного журналу» Г. Г. Поберезької [17] визначено особливості першого етапу редагування медичного професійного журналу – аналіз теми авторського оригіналу. В групах майбутніх медиків на заняттях з української мови за професійним спрямуванням доцільно звернути увагу на виділені дослідницею критерії для вибору теми: 1) її відповідність профілю видання і його призначенням; 2) відповідність конкретної цільової аудиторії: видання для спеціалістів різного профілю і відповідно до їх статусно-компетентної ролі в медичній установі; 3) відповідність теми кваліфікації автора. Наведені приклади, зазначені типові помилки, яких припускаються редактори, аналізується відповідність теми матеріалу цим критеріям. Акцентується такий аспект високого професіоналізму редактора медичного журналу, який формується, зокрема: глибокою обізнаністю в тій галузі медицини, до якої належить його видання; постійна робота з джерелами професійної інформації. Вказані також сайти для професійного самоосвіти редактора медичного журналу, результати анкетного опитування редакторів та інших співробітників компанії Цифрового видавництва MCFR та виявлено джерела їх професійного самовдосконалення, фактори, які мотивують працівників до самоосвіти.

Можливості професійно орієнтованого збагачення необхідними знаннями для розвитку і саморозвитку особистості практично безмежні, про що свідчать наведені приклади з педагогічної та науково-педагогічної блогідидактики [12; 13]. Нове поняття «медична блогідидактика» з'явилося в освітньому просторі зовсім недавно завдяки студентам-першокурсникам Київського медичного університету, які сумлінно поставилися до пропозицій викладачів курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» знайти і представити товаришам по групі періодичні видання, сайт або блог, дотичний до майбутньої спеціальності, звернути увагу на професійну терміносистему видань. Зверталася увага на публікації дослідників-мовознавців та медичної галузі, відстежувалися і культурно-термінологічні процеси в сучасній українській мові [3; 6; 16; 18; 21]. Сьогодні в інформаційному просторі у мережі Фейсбук представлені сторінки «Медична блогідидактика», «Фармацевтична блогідидактика», «Стоматологічна блогідидактика», котрі відповідним чином ілюструють нові поняття і можуть вважатися своєрідними навчальними посібниками з майбутнього фаху студентів.

Медична термінологія розглядалася Я. Лівенцовою і Г.Поберезькою як об'єкт редагування в реферативних текстах [6]. Вони досліджували 60 рефератів, зібраних в реферативній базі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, проаналізували насиченість науково-інформаційних текстів рефератів медичної термінологічної лексики; охарактеризували особливості редагування медичних термінів. У результаті аналізу були визначені найпродуктивніші способи словотвору медичних термінів. Результати цього дослідження можуть бути використані на заняттях з української мови за професійним спрямуванням у медичних освітніх установах, вони мають важливе значення для формування компетенції референтів і редакторів наукової та інформаційної діяльності.

Періодичні видання, інтернет-джерела становлять значний галузевий інтерес для фахівців. Вони також можуть бути надзвичайно корисними для додаткового навчання студентів, для підвищення рівня розвитку їхньої професійної компетентності. Такі професійно орієнтовані медіаджерела доцільно рекомендувати до використання в навчальному процесі та для самоосвіти, вони надзвичайно ефективні в підвищенні рівня професійної компетентності протягом життя. На прикладі сучасних наукових медіаджерел медичної спрямованості ми переконуємося, що професійні видання представляють серйозну базу наукових досягнень людства за певний період (кожен випуск будь-якого видання). Вони – накопичувачі профільної терміносистеми, їх доцільно розглядати як резерв актуальних навчальних посібників за спеціальністю.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Медіадидактика як сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст, методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з використанням масовокомунікаційних матеріалів забезпечує розв'язання навчально-виховних завдань вищої школи. Технології медіаосвіти, об'єднані терміном «медіадидактика», сьогодні передбачають залучення до навчального процесу як традиційних засобів масової інформації (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо), так і засобів новітніх інформаційних технологій, а саме – програмно-апаратні засоби і пристрої, що функціонують на базі обчислювальної техніки;

використовують також сучасні способи і системи інформаційного обміну, що забезпечують операції збирання, накопичення, збереження, оброблення й передавання інформації [6; 8]. Подібне залучення засобів масової інформації до навчального процесу дозволяє розглядати й саму медіаосвіту як технологію, котру можна використовувати у професійній підготовці майбутніх фахівців: знайомити водночас із засобами медіаджерел, давати елементарні знання з основ журналістики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Onkovich A. Media Didactics in Higher Education: Oriented Media Education Worldwide Commonalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice, 2013. Т. 397, р. 282–287. Springer. Cham.
2. Боголюбова М. М., Запорожченко М. В, Ляліна О. О. Використання медіаосвітніх технологій при навчанні англійської мови у вищій школі України (огляд дисертацій). Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів: тези доповідей міжн. науково-практичного семінару. Х. : Вид-во Іванченка І., 2019. С. 58–62.
3. Герасименко О. І. Науковий стиль дисертаційних праць медичної галузі. Українська термінологія і сучасність : збірник наукових праць. Київ : Інститут української мови НАНУ, 2013. Вип. ІХ. С. 181–184.
4. Горун Ю. Н. К определению понятий «медиаобразование», «медиакомпетентность», «медиаграмотность». Медиафера и медиаобразование: специфика взаимодействия в современном социокультурном пространстве: сб. статей. Могилев : Могилев. институт МВД, 2015. С. 103–113.
5. Лашук Н. М. Педагогічні умови формування медіакомпетентності майбутніх маркетологів у процесі фахової підготовки. Молодий вчений, 2018. № 2.1 (54.1). С. 74–77.
6. Лівенцова Я., Поберезська Г. Г. Медична термінологія як об'єкт редагування в реферативних текстах. Медіапростір, 2017, випуск 10. С. 80–84. URL: http://www.ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22858/4/Med_terminologiia.pdf
7. Морозова А. В. Ключові слова фахового журналу як індикатори термінологічного стану предметної галузі. Вища освіта України, 2015. № 1. С. 52–57.
8. Онкович А. В., Онкович А. Д. Медиа- и информационная грамотность как зонтичное понятие обучающей среды. Профессионализм педагога: сущность, содержание, перспективы развития. М.: МАНПО ; Ярославль : Ремдер, 2014. С. 328–332.
9. Онкович Г. В. Медіаосвіта як технологія вищої школи. Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів: тези доповідей міжнародного науково-практичного семінару. Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2019. С. 264–270.
10. Онкович Г. В., Духаніна Н. М., Лесик Г. В. Медіадидактика вищої школи у розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців. Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства : зб. тез II Міжн. наук.-практ. конф. (11 жовтня 2019 р.) / Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів, 2019. С. 211–215.
11. Онкович Г. В. Новітні терміни медіаосвіти та медіадидактики. Лінгвістика. Лінгвокультурологія. Кроскультурна і міжкультурно комунікація: проблеми, питання, рішення. Дніпро, ДНУ ім.Олеса Гончара, 2018. № 12. Ч. 2. С. 277–291.
12. Онкович Г. В., Качура В., Язвінська М. Нове в медіаосвіті: фармацевтична блогідактика. Інновації та традиції у мовній підготовці іноземних студентів: тези доповідей міжнародного науково-практичного семінару. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2019. С. 270–276.
13. Онкович Г. В. Розвиток медіадидактики вищої школи: український досвід. Обрії друкарства, 2020. № 1/8. С. 130–150.
14. Онкович Г. Медіадидактика вищої школи: історія, сьогодення, перспективи розвитку. Соцікомунікативний простір України: історія та сьогодення : зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до 125-річчя від дня народження М.Т.Рильського. Київ, 20–21 лютого, 2020 р. Київ: Міленіум., 2020. С. 22–24.
15. Онкович Г. Засоби масової інформації у навчання мови (українознавчий аспект). Дивослово: Українська мова й література в навч. закл., 1997. № 5/6. С. 19–24.
16. Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів / Балабанова К., Гуріненко І., Духаніна Н., Онкович А., Онкович Г., Сахневич І., Янишин О. К.: Логос, 2013. 196 с.
17. Поберезська Г. Г. Специфіка тематичного вибору матеріалу для медичного фахового журналу. Обрії друкарства, 2018. № 1. С. 151–159.
18. Ткач А. Словотвірна ідентичність / варіантність української медичної термінології : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2009. 219 с.
19. Фіголь Н. М. Поняття та складники електронного навчального дискурсу. Обрії друкарства, 2019. № 1/7. С. 187–205.
20. Фіялка С. Структурно-лінгвістичні характеристики анотацій в українських рецензованих наукових виданнях. Обрії друкарства, 2020. № 1/8. С. 224–234.

21. Цісар Н. З. Вторинна номінація в системі української медичної термінології : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Львівський національний ун-т ім. І. Франка. Львів, 2009, 18 с.

REFERENCES

1. Onkovich A. Media Didactics in Higher Education: Oriented Media Education. *Worldwide Commonalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice*, 2013. T. 397, r. 282–287. Springer. Cham. [in English]
2. Boholiubova M. M., Zaporozhchenko M. V., Lialina O. O. [The use of media education technologies in teaching English at the Higher School of Ukraine (dissertation review)]. *Innovatsii ta tradytsii u movnij pidhotovtsi inozemnykh studentiv*: tezy dopovidej mizhn. naukovopraktychnoho seminaru. Kh. : Vydvo Ivanchenka I., 2019. S. 58–62. [in Ukrainian].
3. Herasymenko O. I. [Scientific style of dissertation works in the medical field]. *Ukrains'ka terminologhiia i suchasnist'* : zbirnyk naukovykh prats'. – Kyiv : Instytut ukrains'koi movy NANU, 2013. Vyp. IX. S. 181–184. [in Ukrainian].
4. Horun Yu. N. [To the definitions of «media education», «media competence», «media literacy»]. *Medyasfera y medyaobrazovanye: spetsyfika vzaymodejstvya v sovremennom sotsyokul'turnom prostranstve* : sb. statej. Mohylev : Mohylev. ynstytut MVD, 2015. S. 103–113. [in Ukrainian].
5. Lashuk N. M. [Pedagogical conditions of formation of media competence of future marketers in the process of professional training]. *Molodyj vchenyj*, 2018. № 2.1 (54.1). S. 74–77. [in Ukrainian].
6. Liventsova Yana, Poberezs'ka H. H. [Medical terminology as an object of editing in abstract texts]. *Mediaprostir*, 2017, випуск 10. S. 80–84. URL: http://www.ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22858/4/Med_terminologhiia.pdf [in Ukrainian].
7. Morozova A. V. [Keywords of the professional journal as indicators of the terminological status of the subject area] // *Vyscha osvita Ukrainy*, 2015. № 1. S. 52–57. [in Ukrainian].
8. Onkovych A. V., Onkovych A. D. [Media and information literacy as an umbrella concept of the learning environment]. *Professyonalizm pedahoha: suschnost', soderzhanye, perspektyvy razvytyia*. M.: MANPO ; Yaroslavl' : Remder, 2014. S. 328–332. [in Ukrainian].
9. Onkovych H. V. [Media education as a technology of higher education]. *Innovatsii ta tradytsii u movnij pidhotovtsi inozemnykh studentiv*: tezy dopovidej mizhnarodnoho naukovopraktychnoho seminaru. Kh. : Vydavnytstvo Ivanchenka I. S., 2019. S. 264–270. [in Ukrainian].
10. Onkovych H. V., Dukhanina N. M., Lesyk H. V. [Higher education media training in the development of professional competencies of future specialists]. *Konkurentospromozhnist' vyschoi osvity Ukrainy v umovakh informatsijnoho suspil'stva* : zb. tez II Mizhn. nauk.-prakt. konf. (11 zhovtnia 2019 r.) / Chernihiv. nats. tekhnol. un-t. Chernihiv, 2019. S. 211–215. [in Ukrainian].
11. Onkovych H. V. [The latest terms of media education and media didactics]. *Linhvystyka. Linhvokul'turolohiia. Kroskul'turna i mizhkul'turno komunikatsiia: problemy, pytannia, rishennia*. Dnipro, DNU im. Olesia Honchara, 2018. № 12. Ch. 2. S. 277–291. [in Ukrainian].
12. Onkovych H. V., Kachura V., Yazvins'ka M. [New in Media Education: Pharmaceutical Blogidactics]. *Innovatsii ta tradytsii u movnij pidhotovtsi inozemnykh studentiv*: tezy dopovidej mizhnarodnoho naukovopraktychnoho seminaru. Kh.: Vydavnytstvo Ivanchenka I. S., 2019. S. 270–276. [in Ukrainian].
13. Onkovych H. V. [Development of high school media didactics: Ukrainian experience]. *Obrii drukarstva*, 2020. № 1/8, S. 130–150. [in Ukrainian].
14. Onkovych H. [Higher education media didactics: history, present, prospects of development]. *Sotsikomunikativnyj prostir Ukrainy: istoriia ta s'ohodennia* : zb. materialiv Vseukrains'koi naukovopraktychnoi konferentsii do 125-richchia vid dnia narodzhennia M. T. Ryl's'koho. Kyiv, 20–21 liutoho, 2020 r. Kyiv: Milenium., 2020. S. 22–24. [in Ukrainian].
15. Onkovych H. [Media in language learning (Ukrainian aspect)]. *Dyvoslovo: Ukrains'ka mova j literatura v navch. zakl.*, 1997. № 5/6. S. 19–24. [in Ukrainian].
16. [High school media didactics: special courses] *Mediadydaktyka vyschoi shkoly: prohramy spetskursiv* / Balabanova K., Hurinenko I., Dukhanina N., Onkovych A., Onkovych H., Sakhnevych I., Yanyshyn O. K.: Lohos, 2013. 196 s. [in Ukrainian].
17. Poberezs'ka H. H. [Specificity of thematic selection of material for medical professional journal] // *Obrii drukarstva*, 2018. № 1. S. 151–159. [in Ukrainian].
18. Tkach A. [Vocabulary identity / variant of Ukrainian medical terminology] ...kand. filol. nauk : 10.02.01 / Kam'ianets'-Podil. nats. un-t im. I. Ohienka. Kam'ianets'-Podil's'kyj, 2009. 219 c. [in Ukrainian].
19. Fihol' N. M. [Concepts and components of e-learning discourse]. *Obrii drukarstva*, 2019. № 1/7, S. 187–205. [in Ukrainian].
20. Fiialka S. [Structural-linguistic characteristics of annotations in Ukrainian peer-reviewed scientific journals] // *Obrii drukarstva*, 2020. № 1/8. S. 224–234. [in Ukrainian].
21. Tsisar N. Z. [Secondary nomination in the system of Ukrainian medical terminology]: avtoref. dys... kand. filol. nauk : 10.02.01 / L'viv's'kyj natsional'nyj un-t im. I. Franka. L'viv, 2009, 18 s. [in Ukrainian].